

EUROPEISKA GEMENSKAPERNAS KOMMISSION

Bryssel den 10.10.1997
KOM(97) 510 slutlig

97/ 0264 (COD)

Förslag till

EUROPAPARLAMENTETS OCH RÅDETS DIREKTIV

**om tillnärmning av medlemsstaternas lagar och andra författningar
om ansvarsförsäkring för motorfordon samt om ändring av direktiv
73/239/EEG och 92/49/EEG**

(Fjärde direktivet om motorfordonsförsäkring)

(framlagt av Kommissionen)

1. Bakgrund

Ersättning till skadelidande vid trafikolyckor inom Europeiska unionen är en av de frågor som kommissionen behandlar sedan det första direktivet om motorfordonsförsäkring¹ antogs 1972. I direktivet fastställdes skyldighet att teckna ansvarsförsäkring inom hela Europeiska ekonomiska gemenskapen. Detta grundskydd utvidgades och förstärktes genom det andra² och tredje³ direktivet om motorfordonsförsäkring. Direktiven som fortfarande kallas "motorfordonsförsäkringsdirektiv" gäller de trafikolyckor som inträffar i den skadelidandes bosättningsland och som orsakas av fordon som är registrerade och försäkrade i detta land eller i en annan medlemsstat. I direktivet om tjänsteutbud inom motorfordonsförsäkringsområdet från 1990 tillkommer även de situationer där olyckan inträffar i den skadelidandes hemland och fordonet är registrerat i detta land och försäkrat i ett försäkringsbolag i en annan medlemsstat (enligt bestämmelserna om tjänsteutbud).

I inget av direktiven behandlas dock fallet där en person som är på genomresa i en annan medlemsstat, i den staten råkar ut för materiella eller kroppsliga skador orsakade av ett fordon som är registrerat i en annan medlemsstat än den skadelidandes bosättningsland. I och med den ökade trafiken mellan medlemsstater har det blivit påtagligt att dessa skadelidande (som är "utländska besökare") borde få ett särskilt skydd. Detta är anledningen till att kommissionen i början av 1990-talet tog initiativet att lämna över frågan till två försäkringsorganisationer, nämligen Europeiska försäkringskommittén och byrårådet. Det var en logisk åtgärd eftersom de befintliga motorfordonsförsäkringsdirektiven, i synnerhet det första direktivet från 1972, grundade sig på att det skulle finnas ett jämviktsförhållande mellan privata avtal mellan försäkringsgivare och lagstiftningen. Initiativet ledde till att byrårådet utarbetade en konvention mellan byråer för skydd av utländska besökare ("Romavtalet" av den 27 maj 1994), som skulle ha förbättrat situationen avsevärt för utländska besökare. Tyvärr fick inte dokumentet det enhälliga stöd som krävdes från alla berörda parter, det vill säga de europeiska motorfordonsförsäkringsbolagen i alla berörda länder. Europaparlamentet tog då över uppgiften.

¹ Rådets direktiv av den 24 april 1972 om tillnärmning av medlemsstaternas lagar och andra författningar om ansvarsförsäkring för motorfordon och kontroll av att detta obligatoriska ansvar garanteras (72/166/EEG).

² Rådets andra direktiv av den 30 december 1983 om tillnärmning av medlemsstaternas lagar och andra författningar om ansvarsförsäkring för motorfordon (84/5/EEG).

³ Rådets tredje direktiv av den 14 maj 1990 om tillnärmning av medlemsstaternas lagar och andra författningar om ansvarsförsäkring för motorfordon (90/232/EEG).

I resolutionen om skadereglering efter trafikolyckor i annat land än den skadades hemland, antagen av Europaparlamentet den 26 oktober 1995 enligt artikel 138b i EG-fördraget⁴, uppmanade Europaparlamentet kommissionen att lägga fram förslag till ett direktiv som innebär att

- ”det införs en reglering i samtliga medlemsstater där trafikolycksfallsoffret omedelbart kan vända sig till motpartens ansvarsförsäkringsgivare ... (direktanspråk)”,
- ”medlemsstaterna får i uppdrag att säkerställa ... att varje inom landet verksam utfärdare av ansvarsförsäkringar för motorfordon ... utser en representant i varje annan medlemsstat ... som har fullmakt och rätt att å försäkringsgivarens vägnar reglera skadeanspråk som förorsakats av ett av försäkringsgivaren försäkrat fordon utanför den olycksdrabbades hemland”,
- ”medlemsstaterna åläggs att på liknande sätt se till att de inom landet verkamma försäkringsgivarna ... upprättar ett informationskontor ... som när som helst kan upplysa ... olycksdrabbade om vem som representerar en viss försäkringsgivare...”.
- ”medlemsstaterna åläggs att säkerställa att de försäkringsgivare ... upplyser informationskontoren ... om de utsedda representanterna ...”.

2. Detta förslags syfte

Den resolution som antagits av Europaparlamentet syftar till att förbättra den nuvarande situationen för personer som befinner sig på genomresa i en medlemsstat som inte är deras bosättningsland (”utländska besökare”) och som råkar ut för materiella eller kroppsliga skador som förorsakas av ett fordon som är registrerat och försäkrat i en annan medlemsstat än den skadelidandes bosättningsland.

Kommissionen erkänner att Europaparlamentets oro är berättigad och att det är nödvändigt att förbättra situationen för dessa utländska besökare:

- Det är svårare att reglera en olycka utomlands än i sitt hemland. Först och främst kan det vara så att den skadelidande inte känner till namnet på den försäkringsgivare som han skall vända sig till för att göra sina rättigheter gällande. Möjligheterna att ta reda på namnet varierar från ett land till ett annat och det kan till och med hända att den skadelidande måste konstatera att det inte finns något sätt att ta reda på det.
- Bevisbördan åligger i allmänhet den skadelidande som, av uppenbara skäl, kan ha svårt att samla konkreta bevis (polisrapporter, vittnesuppgifter etc.) när olyckan inträffat utomlands och - vilket ibland är fallet - långt från hemlandet.

⁴ EGT nr C 308, 20.11.1995, s. 108.

- Oftast regleras olyckan i enlighet med en lag som inte är den lag som är tillämplig i den skadelidandes hemland. Härav följer att förfarandet för skadereglering kan skilja sig från det i hemlandet.
- Alla dessa svårigheter blir ännu mer komplicerade när den skadelidande får ett förhållande svar från försäkringsgivaren som, med hänsyn till den skadelidandes ofördelaktiga situation, kan frestas att få den skadelidande att avstå från sitt krav.

Eftersom fri rörlighet för personer är ett av målen i EG-fördraget, måste kommissionen vara vaksam och reagera på hinder som kan äventyra detta. I detta sammanhang kommer kommissionen att överväga en kodifiering av direktiven inom motorfordonssektorn. Denna kodifiering, som kommer att ha som syfte att samla direktiv 72/166/EEG, 84/5/EEG, 90/232/EEG samt detta förslag till direktiv, när det har antagits av rådet och Europaparlamentet, i en enda text och att förenkla deras struktur, kommer att göra gemenskapslagstiftningen på området öppen och begriplig och kommer att underlätta tillgången till den för försäkringsgivare och förare av motorfordon.

3. Direktivets innehåll

En "kontaktperson" skulle kunna förbättra situationen för den skadelidande, samtidigt som subsidiaritetsprincipen respekteras. En sådan lösning är möjlig utan att de ansvars- och befogenhetsbestämmelser som för närvarande tillämpas i medlemsstaterna måste ändras.

Med anledning av detta och med hänsyn till Europaparlamentets riktlinjer, föreslår kommissionen att

- skyddet för skadelidande vid en olycka som inträffar i en medlemsstat utanför bosättningslandet förstärks gentemot försäkringsgivaren för det fordon som varit inblandat i olyckan, genom att den nuvarande ordning som inrättas genom direktiven om motorfordonsförsäkring kompletteras med särskilda bestämmelser (artikel 1),
- direktanspråk för denna kategori skadelidande införs i hela Europeiska unionen (artikel 2),
- alla försäkringsbolag utser en representant som skall reglera skador i Europeiska unionens alla medlemsstater (artikel 3),
- informationsorgan skapas (artikel 4).

Kommissionen föreslår dessutom följande:

- Att informationsorgan skall ansvara för frågor som rör både identifiering av den representant som ansvarar för skadereglering, och identifiering av ansvarig försäkringsgivare för det fordon som är inblandat i olyckan (artikel 4).
- Att det i de utländska besökarnas hemland skapas ett organ som dels skall ansvara för reglering av skador som besökare råkar ut för i de fall det inte finns någon representant eller när försäkringsgivaren inte reagerar på ett framställt krav, dels skall fungera som "skadeersättningsorgan". Det skadeersättningsorgan som genomfört betalningen i den skadelidandes bosättningsland skall ha automatisk regressrätt mot sin motsvarighet i den tredskande försäkringsgivarens land, och det

motsvarande organet skall överta den skadelidandes rättigheter gentemot försäkringsgivaren (artikel 5).

- Att det tydligt skall framgå att det ankommer på garantifonderna att, enligt de villkor som fastställs i det andra "motorfordonsförsäkringsdirektivet" (84/5/EEG), ersätta den skadelidande, om det fordon som förorsakat olyckan inte är försäkrat eller om försäkringsgivaren inte har kunnat anges (artikel 6).

4. Kommentarer till artiklarna i direktivet

Artikel 1 (Tillämpningsområde)

Detta direktiv täcker skadeersättningsansökningar från olyckor som förorsakats av ett fordon

- som är registrerat och försäkrat i den medlemsstat där olyckan inträffat,
- som är registrerat i den medlemsstat där olyckan inträffat och försäkrat genom fritt tjänsteutbud i en annan medlemsstat än den skadelidandes bosättningsland, eller
- som är registrerat och försäkrat i en annan medlemsstat än den skadelidandes bosättningsland och den stat där olyckan inträffade.

Syftet med denna artikel är att avgränsa direktivets räckvidd: Det omfattar en väl avgränsad kategori skadelidande som även om de befinner sig i samma juridiska situation som skadelidande i deras hemland inom det gällande systemet med gröna försäkringskort, rent praktiskt är sämre lottade. Samtidigt fastställs i denna artikel syftet med direktivet som är att avhjälpa det onormala förhållande som konstaterats vad gäller utbetalningen av skadeersättning till denna kategori skadelidande och inte - i alla fall inte på detta stadium - att lösa andra problem med EU:s motorfordonsförsäkringssystem. Därför inrättas ytterligare rättsliga strukturer som komplement till det rättsliga systemet med gröna kort, i syfte att förbättra skyddet för de skadelidande och underlätta ersättningsförfarandet för dem.

Artikel 2 (Direktanspråk)

Utvidgningen av direktanspråket till att omfatta alla medlemsstater är en nödvändig förutsättning för att det planerade systemet skall fungera på ett bra sätt. Den skadelidandes rätt att ställa sin skadeersättningsansökan direkt till den ansvariges försäkringsgivare som meddelar ansvarsförsäkring för motorfordon, påverkar inte den rätt som den skadelidande har gentemot den ansvarige. Direktanspråket är inte genom detta direktiv allmänt föreskrivet i nationell rätt när det gäller alla slags ansvarsfrågor, utan endast för skadelidanden som råkat ut för en olycka utanför sitt bosättningsland.

De praktiska konsekvenserna av att direktanspråk införs blir i de länder som redan har direktanspråk i sin lagstiftning, att situationen förblir densamma. Enligt artikel 2 i direktivet blir direktanspråket en skyldighet - det är alltså inte längre tal om en möjlighet - för medlemsstaten att införa en sådan ordning. I dessa länder är det inte något verkligt problem att skyldigheten införs endast för skadelidande från andra länder. Det är således inte tal om diskriminering av skadelidande i deras hemland, eftersom direktanspråk redan

föreskrivs allmänt och enhetligt utan att skillnad görs beroende på skadelidandens hemland. I praktiken kommer bestämmelserna i den nationella lagstiftningen, som redan har tvingande karaktär, att få gemenskapskaraktär, åtminstone vad gäller skadelidande som är bosatta i andra medlemsstater.

Dessutom finns det inget som hindrar att de medlemsstater som inte har direktanspråk inför denna rättighet generellt, dvs. utan att skilja mellan besökande och inhemska skadelidande, för att undvika en eventuell diskriminering. Under alla omständigheter utgår bestämmelserna i detta direktiv från det faktum att de besökande skadelidande i praktiken befinner sig i en mer utsatt situation. Man bör således införa en ordning som ger besökande skadelidande en bättre rättslig situation i förhållande till inhemska skadelidande.

I de medlemsstater som inte fastställer någon möjlighet till direktanspråk för skadelidande vid trafikolyckor, har de skadelidande för närvarande ingen möjlighet att göra sina rättigheter gällande direkt till motpartens försäkringsgivare. Försäkringsgivaren har varken civilt ansvar eller kontraktsevenligt ansvar, eftersom det inte finns någon kontraktsevenlig förbindelse mellan försäkringsgivaren och den skadelidande. Direktanspråket ger den skadelidande möjlighet att vända sig direkt till försäkringsgivaren, utan vilket det vore meningslöst att ha en representant med ansvar för reglering av olyckor.

Det är oerhört viktigt att direktanspråket införs inom hela Europeiska unionen, av följande skäl:

1. Såsom det ser ut för närvarande i de gällande direktiven om motorfordonsförsäkring, förbättrar det avsevärt den rättsliga situationen för den skadelidande i de länder där det ännu inte är möjligt att vidta något direktanspråk mot försäkringsgivaren. Detta gäller särskilt när det är osäkert vem som är ansvarig eller om den ansvarige inte kan nås (exempelvis på grund av att personen befinner sig utomlands) eller saknar tillgångar.
2. Kombinationen av direktanspråk och mekanismen med en skaderepresentant, som utsetts i den skadelidandes hemland (artikel 3) förbättrar den skadelidandes möjligheter att få till stånd en frivillig lösning och, om de nödvändiga villkoren härför är uppfyllda, även att väcka talan mot den ansvariges försäkringsbolag. I detta hänseende är det tydligt att direktanspråk avsevärt förbättrar situationen för den skadelidande i alla fall där ingen frivillig lösning varit möjlig. Slutligen garanterar den skadelidandes möjlighet att inleda ett direktanspråk mot en försäkringsgivare att domstolsavgöranden i större utsträckning kommer att verkställas.

Genom direktivet skapas inga nya tillämpbara bestämmelser, inte heller ändras konventionerna om internationell privaträtt om tillerkännande av domstolsbefogenheter. Såväl definitionen av tillämplig rätt som inrättandet av domstolsbefogenheter fastställs genom hänvisning till bestämmelser inom internationell privaträtt som gäller i de flesta medlemsstater. Själva införandet av ett direktanspråk upprättar inte domstolsbefogenheter för domstolarna i den skadelidandes bosättningsland.

Domstolsbefogenheten kan enbart avgöras på grundval av bestämmelserna i Brysselkonventionen⁵ (artikel 10.2 tillsammans med artiklarna 7-9).

Artikel 3 (Skaderegleringsrepresentant)

I punkt 1 förklaras artikelns syfte. Varje försäkringsbolag som har säte i EU och är verksamt inom hela EU på grundval av en enda auktorisation som erhållits med stöd av bestämmelserna i direktiv 92/49/EEG (tredje direktivet om annan direkt försäkring än livförsäkring) eller som har fått tillstånd på grundval av artikel 23 i direktiv 73/239/EEG, bör utse en skaderepresentant i Europeiska unionens alla medlemsstater. Detta gör det möjligt för en person som skadats utanför sitt hemland, att i sitt eget land vända sig till en representant som kan sköta skadeersättningsärendet mot den ansvariges försäkringsgivare, om försäkringsgivaren inte är etablerad i det land där den skadelidande är bosatt. Om det redan finns ett nationellt system för ersättning till skadelidande, kan naturligtvis detta anpassas för att tjäna som skaderepresentant eller till och med verka parallellt med det system som fastställs i detta direktiv. I detta fall kan representanten ingripa om det är nödvändigt och om den skadelidande så önskar, då det finns andra medel inom det nationella rättssystemet som kan hjälpa den skadelidande att få rätt.

I punkt 1 fastställs också artikelns tillämpningsområde. Artikelns gäller inte olyckor som inträffat i det land där den skadelidande är bosatt, vare sig det inblandade fordonet är registrerat utanför landet (fall som rör systemet med gröna försäkringskort som bestäms av konventionen mellan nationella försäkringsbyråer - se artikel 2.2 i direktiv 72/166/EEG), eller om det är registrerat i detta land men försäkrat i en annan medlemsstat (fall som rör tjänsteutbud som bestäms av direktiv 90/618/EEG).

Beträffande valet av representant, är avsikten att företagen skall få mycket stor handlingsfrihet. Representanten behöver inte vara tredje part. Företaget kan utnyttja de strukturer som det har byggt upp i det berörda landet, vilka dessa än är.

Följaktligen kan denna tjänst exempelvis utövas av antingen en filial eller representant för företaget i fråga, av ett försäkringsbolag som tillhör samma koncern eller som är fristående, av ett skaderegleringskontor eller av den nationella Gröna kort-byrån om kontorets medlemmar är överens. Försäkringsbolagen kan också, om det är nödvändigt, utnyttja sina skatterepresentanter eller advokater, utse en representant som är gemensam för flera företag eller ge en person detta uppdrag, även om det sker ad hoc. Om en försäkringsgivare redan har en "tjänsterepresentant"⁶ med uppgift att reglera skadeersättningsärenden som rör kontrakt som företaget ingått inom ramen för det fria tjänsteutbudet i det land där representanten utsetts, kan försäkringsgivaren också utse honom till representant för reglering av olyckor i enlighet med artikel 3 i detta direktiv.

Enligt punkt 2 a) är utseendet av en skaderepresentant en nödvändig förutsättning för beviljande av det tillstånd som krävs för att utöva verksamheten i enlighet med bestämmelserna i direktiv 92/49/EEG. Om denna förutsättning inte uppfylls, leder det till

⁵ Konvention av den 27 september 1968 om rättslig befogenhet och verkställande av beslut inom det civila området och handelsområdet.

⁶ Artikel 12a.4 i direktiv 88/357/EEG, införd genom artikel 6 i direktiv 90/618/EEG.

två saker. Dels beviljas inte tillståndet, med andra ord innebär det att man inte kan idka någon verksamhet inom bilansvarsförsäkringsbranschen. Dels, eftersom den noggranna och ekonomiska bevakningen såsom den fastställs i det tredje försäkringsdirektivet är kontinuerlig, ges genom direktiv 92/49/EEG möjlighet att dra in verksamhetstillståndet för branschen i fråga, om försäkringsgivaren inte längre uppfyller villkoret att representeras av skaderepresentanter i alla unionens medlemsstater. Med andra ord leder detta till att försäkringsgivaren förbjuds att utöva verksamheten om de förutsättningar som fanns när tillståndet beviljades inte längre uppfylls.

Punkt 2 b gäller försäkringsbolag som har sitt säte utanför EU och har lagts till för att direktivet skall överensstämma med det tillvägagångssätt som har tillämpats sedan direktiv 73/239/EEG antogs.

I punkt 3 nämns representantens uppgifter och förbindelser med företaget. Det betonas att representanten skall handla enligt de allmänna eller specifika instruktioner som han får av företaget. Hans agerande förpliktar enbart företaget i förhållande till den skadelidande. Försäkringsgivaren kan ställa honom till svars för sina handlingar om han inte rättar sig efter försäkringsgivarens instruktioner eller om han överskrider sina befogenheter.

I texten nämns ingenting om den lag som är tillämplig vid olyckor som utländska besökare kan råka ut för. Enligt bestämmelser i internationell privaträtt som gäller i de olika medlemsstaterna, är det oftast lagen i det land där olyckan inträffat som skall tillämpas. I likhet med frågan om direktanspråk är det lämpligt att erinra om att den lag som skall tillämpas alltid bestäms genom hänvisning till de bestämmelser i internationell privaträtt som i allmänhet tillämpas. I detta direktiv ges inga kriterier för valet av tillämplig lag (exempelvis lex loci eller någon lag i den skadelidandes bosättningsland etc.).

I punkt 4 fastställs den kompetens som krävs av representanten. Det är värt att erinra om att de fall som normalt bedöms inom ramen för direktivet inte härrör från lagstiftningen i den skadelidandes hemland, utan från det land där olyckan inträffat, det vill säga oftast det land där försäkringsgivaren är etablerad. Det vore en överdrift att kräva att representanten skall "kunna" det landets lagstiftning, och en ännu större överdrift att kräva att han skall kunna alla övriga medlemsstaters lagstiftning. Han måste dock absolut vara i stånd att uppfatta de skillnader som finns mellan den lagstiftning som är tillämplig i detta fall och den som den skadelidande i högre utsträckning kan vara van vid, åtminstone i fråga om varje medlemsstats system och ersättningsnivå.

I punkt 5 redogörs för effekterna av representantens handlingar gentemot den skadelidande. I den mån som representanten har befogenhet att representera försäkringsgivaren vid skadereglering, förpliktar hans handlingar försäkringsgivaren gentemot den skadelidande.

I texten ges inte domsrätt till domstolarna i det land där den skadelidande är bosatt. Det vore faktiskt olämpligt vid fall som normalt bör avgöras på grundval av en annan lagstiftning än lex fori, nämligen bestämmelserna i internationell privaträtt vid den domstol dit frågan hänskjutits. Det faktum att representanten har befogenhet att representera försäkringsgivaren inför domstol får alltså begränsad betydelse i praktiken inom ramen för detta direktiv.

Punkt 6 innebär att man tillmötesgår en önskan om att ett erbjudande om skadeersättning skall läggas fram inom en rimlig tid. Syftet är att förhindra att försäkringsgivaren endast ger förhållande svar. Dessutom skall det röra sig om ett seriöst bud och inte ett rent formellt

sådant, enbart i syfte att uppfylla kravet på att ett bud skall ges. Den skadevållandes försäkringsgivare skall med andra ord, senast tre månader efter att ha mottagit en motiverad begäran från den skadelidande, inleda det faktiska ersättningsförfarandet genom ett utförligt ställningstagande. Under alla omständigheter skall försäkringsgivaren eller dennes representant kunna avgöra ansvarsfrågan och bedöma skadans omfattning innan ett avgörande beslut fattas. Om ansvaret för trafikolyckan inte är klart fastställt eller om den skadelidandes skada eller förlust inte är helt avgjord, skall försäkringsgivarens skyldighet att lämna ett bud skjutas upp till dess att dessa uppgifter föreligger.

De påföljder som fastställs i punkt 6 härrör från medlemsstaternas oinskränkta befogenhet. De bör ändå vara ändamålsenliga för att garantera att försäkringsgivaren fullgör sina förpliktelser gentemot den skadelidande. Punkt 6 har ett annat mål än det som eftersträvas i punkt 2. Genom punkt 6 stärks trycket på försäkringsgivaren för att denna skall uppfylla sina förpliktelser gentemot den skadelidande. Försäkringsgivaren är faktiskt skyldig att lämna ett ersättningsbud inom en fastställd tid. Det rör sig om en kombination av administrativa och kompletterande påföljder eftersom den administrativa påföljden för vägran att bevilja tillstånd eller indragning av tillstånd kompletteras av en annan slags påföljd - ekonomisk eller administrativ. Båda påföljderna syftar till att garantera att den skadelidande ersätts omgående. Den första påföljden (vägran eller indragning av tillstånd) tvingar försäkringsgivaren att inrätta en struktur för att den skadelidande skall kunna hävda sina rättigheter gentemot denne. Den andra gäller den skadelidandes rättigheter, nämligen att tvisten skall lösas så snabbt som möjligt. Syftet med de båda bestämmelserna är att garantera att försäkringsgivaren reglerar skadan inom rimlig tid, så att ingripande från skadeersättningsorganet blir tämligen ovanligt och enbart tjänar som sista utväg för den skadelidande som försöker få ut sin ersättning.

I punkt 7 fastställs att den representant som ansvarar för skadereglering och som utsetts i enlighet med bestämmelserna i detta direktiv inte utgör ett företag enligt definitionen i artikel 10.1 i direktiv 73/239/EEG, ändrat genom artikel 32 i direktiv 92/49/EEG.

Artikel 4 (Informationsorgan)

Syftet med artikel 4 är att möjliggöra för den skadelidande att få veta namnet på försäkringsgivaren för det fordon som är inblandat i olyckan. Det är ofta i det här skedet som problemen för den skadelidande börjar. Åtgärden är också nödvändig för att direktanspråket skall kunna genomföras effektivt.

Från och med 1990 har gemenskapslagstiftaren varit medveten om problemet med att få fram namnet på försäkringsgivaren för fordonet som tillhör motparten i en olycka. I artikel 5.1 i direktiv 90/232/EEG ålades medlemsstaterna att vidta ”de åtgärder som är nödvändiga för att parter inblandade i en trafikolycka omgående skall kunna få vetskap om vilka försäkringsbolag som meddelat ansvarsförsäkring...”.

Sedan dess har det i olika klagomål betonats att bestämmelsen inte har överförts på ett tillfredsställande sätt i alla medlemsstater. I en undersökning som kommissionen nyligen genomfört framkom att dessa klagomål är välgrundade.

Som exempel kan nämnas att situationen i vissa medlemsstater är sådan att en skadelidande som enbart känner till registreringsnumret på det fordon som är inblandat i en olycka, inte kan identifiera den berörda försäkringsgivaren eller enbart efter mycket möda kan göra det.

Det är lämpligt att skilja mellan kravet i artikel 5.1 i direktiv 90/232/EEG och det åläggande som finns i detta direktiv för medlemsstaterna att skapa informationsregister. I artikel 4.1 i detta direktiv fastställs skyldigheten att skapa en viss mekanism (ett "informationsregister") vars syfte är att identifiera försäkringsgivaren och försäkringsgivarens skaderepresentant i den skadelidandes, och eventuellt försäkringstagarens, bosättningsland. I det tredje motordirektivet fastställdes en resultatskyldighet för medlemsstaterna utan att formerna för hur man skulle anpassa sig till denna skyldighet angavs. Skyldigheten gällde dessutom enbart viss information, nämligen försäkringsbolagets namn. I detta fall är informationen mer omfattande: den gäller även identifiering av skaderepresentanten. Denna typ av information är även nödvändig för att den mekanism som fastställs i artikel 3 skall kunna genomföras på ett effektivt sätt. Det verkar lämpligt att ge informationsorganen ansvar för att föra register, inte enbart över försäkringsbolag, utan också över de representanter som bolagen utser för skadereglering. Den skadelidande har dessutom rätt till annan information som rör försäkringstagaren om det finns förutsättningar som berättigar detta, såsom t.ex. de som anges i artikel 4.3 i detta förslag till direktiv (fordonet är inte försäkrat på ett giltigt eller laglig sätt).

De medlemsstater som på grundval av artikel 5.1 i det tredje "motorfordonsförsäkringsdirektivet" redan har upprättat databaser eller informationsregister, skulle på ett enkelt sätt kunna anpassa eller komplettera dessa och göra dem funktionsdugliga inom ramen för detta direktiv.

För att den skadelidande enkelt skall kunna identifiera försäkringsgivaren för det fordon som är inblandat i olyckan och uppgifter om dennes representant i den skadelidandes bosättningsland, är det inte nödvändigt att de medel som finns för att nå detta mål koncentreras till en enda enhet. Det räcker med att de olika uppgifterna, alltefter situationen i varje land, förvaltas av olika organisationer, då informationen kommer att vara tillgänglig från ett enda ställe.

För att den föreslagna strukturen skall bli effektiv måste det upprättas kommunikationslinjer mellan informationsorganen i de olika länderna så att den skadelidande kan få upplysningar både i det land där fordonet är registrerat och, inte minst, i sitt bosättningsland. Under alla omständigheter är samarbetet mellan informationskontoren oundgängligt för att det skall gå att få registreringsnumret på fordonet och namnet på försäkringsgivaren i den skadelidandes bosättningsland, eftersom dessa upplysningar endast finns registrerade i det land där fordonet är inregistrerat.

Den skadelidandes begäran om information har som främsta mål att underlätta rätten till direktanspråk, enligt definitionen i artikel 1 i detta direktiv. I detta sammanhang framgår det av punkt 3 att det räcker med att identifiera försäkringsgivaren för att den skadelidande skall kunna inleda en process mot denna. När det gäller fordon som saknar giltig försäkring, är det absolut nödvändigt att den skadelidande kan få fram uppgifter om ägaren eller den person som vanligtvis kör det fordon som förorsakade olyckan.

Artikel 5 (Skadeersättningsorgan)

Genom punkt 1 förbättras situationen för den skadelidande i de fall där ingen representant har utsetts, trots att det är obligatoriskt att utse en sådan, eller när försäkringsgivaren visserligen har utsett en representant, men förhåller sig skaderegleringen. Man får inte acceptera att den skadelidande skall nöja sig med att kontrollmyndigheten ålägger rent administrativa påföljder om försäkringsgivaren inte uppfyller de villkor som gjort att han beviljats sitt

tillstånd. För att ge försäkringsgivaren tillfälle att förbereda sitt försvar föreskrivs vidare i detta stycke att skadeersättningsorganet har skyldighet att officiellt underrätta försäkringsgivaren, vilket förefaller rimligt, eftersom det är denne som slutligen skall betala ersättningen. Det bör noteras att denna informationsplikt inte påverkar den skadelidandes ersättningsprocess - ingen form av uppskjutande verkan underförstås - som bör ha avslutats inom två månader från ingivandet av ersättningsanspråket.

Punkt 2 har utformats för att få försäkringsgivaren att uppfylla förpliktelserna i artikel 3 att omgående reglera utländska besökares skador, genom att utsätta honom för risken att vara bunden av beslut som fattats av tredje part. Det finns ingenting som motiverar att någon annan än den berörda försäkringsgivaren i sista hand skall stå för kostnaden för olyckan och de utgifter som uppstått vid skaderegleringen i de två fall som fastställs i punkt 1. Man måste skilja mellan det mål som eftersträvas genom påföljderna i artikel 3.6 och målet med denna artikel. I det första fallet är effekten av påföljderna rent disciplinär och syftet är att bestraffa den försäkringsgivare som inte har uppfyllt de förpliktelser som följer av artikel 3. I det andra fallet är syftet att ersätta den skadelidande, oberoende av konsekvenserna för försäkringsgivaren. En åtgärd som syftar till att bestraffa försäkringsgivaren är inte lämplig för att garantera den skadelidandes rättigheter.

Den rättsliga ställningen för "organet" - som i praktiken är strukturerat som ett "organnät" - motsvarar den som gäller för det organ som åsyftas i artikel 1.4 i direktiv 84/5/EEG: den skadelidande kan ge in ett ersättningsanspråk men organet är inte bundet av försäkringsgivarens instruktioner. Försäkringsgivaren är förpliktad av organets beslut, utom i de fall där försäkringsgivaren kan bevisa att skadeersättningsorganet inte underrättat försäkringsgivaren i enlighet med föregående punkt och att denne därmed inte varit i stånd att förbereda sitt försvar eller att skadan reglerats trots att man vetat om att begäran saknat grund. Försäkringsgivaren bör i sitt eget intresse undvika att en sådan situation uppstår och man kan därför anta att det förfarande som fastställs i artikel 5 kommer att tillämpas mycket sällan. Bestämmelsen har framför allt utformats som ett effektivt påtryckningsmedel.

I likhet med frågan om skaderepresentanter och informationscenter, kan medlemsstaterna utnyttja befintliga strukturer som på ett enkelt sätt kan anpassas till kraven i denna artikel. Som exempel kan nämnas garantifonderna för motorfordon, som inrättats i enlighet med artikel 1.4 i direktiv 84/5/EEG, eller Gröna kort-byråer. Det ankommer också på medlemsstaterna att fatta nödvändiga beslut beträffande finansieringen av detta organ, det vill säga vilka ekonomiska resurser som skall anslås och beslut om alla övriga finansieringsformer.

Enligt punkt 2 första stycket, vänder sig ersättningsorganet i det land där den skadelidande är bosatt automatiskt, inte till den person som förorsakat olyckan eller den försäkringsgivare som meddelar ansvarsförsäkring för bilen, utan till motsvarande organ i det land där den tredskande försäkringsgivaren finns. Punkten grundar sig på principen om att varje ersättningsorgan bör ersätta den skadelidande som är bosatt i dess egen medlemsstat för olyckor som inträffat i en annan medlemsstat än den skadelidandes bosättningsland - och följaktligen ett annat land än det där organet finns. Därefter framgår det av punkt 2 andra stycket att organet har en fordran på det motsvarande organet i det land där försäkringsgivaren har sitt säte.

För att systemet med automatisk ansökan skall fungera effektivt, fastställs i punkt 2 första stycket en bestämd frist inom vilken återbetalningen bör göras av ersättningsorganet i det

land där försäkringsgivaren har sitt säte. I punkt 3 fastställs dessutom att medlemsstaterna är skyldiga att specificera de former och tekniska aspekter som rör återbetalningen. Det bör noteras att artikel 5 i likhet med föregående artiklar inte avser att ändra gällande lagstiftning på ansvarsförsäkringsområdet.

Genom att upprätta systemet med automatisk ansökan där ersättningsorganet i det land där försäkringsgivaren har sitt säte ersätter den skadelidande, blir det lätt att erhålla återbetalning från den ansvariga försäkringsgivaren av två skäl. Dels det faktum att det ersättningsorgan som har en fordran på försäkringsgivaren befinner sig i samma medlemsstat som den sistnämnde, vilket har den fördelen att alla tvister kommer att tas upp i nationell domstol och enligt nationell lagstiftning. Dels måste man ta hänsyn till att det i de flesta fall är garantifonden i det land där försäkringsgivaren har sitt säte, vilken finansieras av de försäkringsgivare som är etablerade och verkar i landet, som kommer att utses som ersättningsorgan. I detta sammanhang kommer trycket på den tredskande försäkringsgivaren från övriga försäkringsgivare i landet att vara mycket starkt, eftersom de inte vill ta ansvar på grund av att en av garantifondens medlemmar inte uppfyller sina förpliktelser.

Artikel 6 (Omöjligt att identifiera försäkringsgivaren)

Om det inte är möjligt att identifiera försäkringsgivaren, kan faktiskt inte systemet med kompletterande mekanismer – direktanspråk, skaderepresentant och ersättningsorgan – fungera. Artikeln syftar följaktligen till att garantera att i det fall som förutsättningarna för den mekanism som inrättas genom direktivet inte uppfylls, skall den skadelidande ändå ersättas. I detta fall ligger ansvaret för att ersätta den skadelidande hos garantifonderna i den medlemsstat där den skadelidande är bosatt. Denna garantifond kan sedan framställa ersättningskrav mot den som kommer att slutligt betala ut ersättningen till den skadelidande, nämligen garantifonden i den medlemsstat där fordonet normalt är hemmahörande. Det framgår av artikel 1.4 i direktiv 84/5/EEG jämförd med artikel 3.1 i direktiv 72/166/EEG att skyldigheten att se till att alla fordon omfattas av ansvarsförsäkring, vilken infördes genom det sistnämnda direktivet, åligger den medlemsstat där fordonet normalt är hemmahörande. Härav följer att om en olycka vållas av ett fordon som inte uppfyller detta villkor åligger det garantifonden i den medlemsstat där det fordon som inte är försäkrat och som vållat olyckan normalt är hemmahörande att betala ut ersättningen.

Logiken i denna artikel stämmer vidare överens med logiken i artikel 5 i detta förslag till direktiv. Den skadelidande i en olycka som sker utanför den skadelidandes hemland har intresse av att få ersättning enligt samma villkor som de som gäller för skadeersättningsorganet enligt artikel 5 i hemlandet. Garantifonden i den skadelidandes hemland kan därefter kräva garantifonden i det land där fordonet normalt är hemmahörande med hänvisning till artikel 5.2 och på de villkor som anges i den artikeln (övertagande av den skadelidandes rättigheter, en tidsfrist på två månader för ersättning av garantifonden i det land där fordonet normalt är hemmahörande osv.).

I vissa fall, då någon försäkring inte tecknats, kommer den som slutligen skall betala ut den ersättning som betalats av garantifonden i den skadelidandes hemland (efter krav från denna garantifond) att vara antingen garantifonden i det land där olyckan skedde, om den ansvariges fordon är registrerat i detta land, eller Gröna kort-byrån i det land där olyckan skedde, om fordonet är registrerat i ett tredje land (och om det normalt är hemmahörande

där) och om Gröna kort-byrån framställer krav mot sin motsvarighet i det land där fordonet normalt är hemmahörande.

Under alla omständigheter bör det fall som beskrivs i denna artikel (fordonet identifierat - försäkringsgivaren icke identifierad) inte förväxlas med de fall då fordonet inte är identifierat. Dessa fall täcks direkt av det redan gällande systemet med gröna kort. I sådana fall förefaller det i enlighet med artikel 1.4 i direktiv 84/5/EEG vara rimligt att det är garantifonden i det land där olyckan skedde som slutligt skall stå för ersättningen.

Artiklarna 7 och 8 (*Genomförande i nationell lag - Ikraftträdande*)

Dessa artiklar innehåller de traditionella bestämmelserna om tidpunkten för tillämpningen av rättsakten och om dess mottagare.

Artikel 9 (*Sanktioner*)

Denna bestämmelse ingår sedan några år tillbaka i alla kommissionens lagförslag och återspeglar kommissionens politik att i dess som roll fördragets väktare⁷ säkerställa att de lagförslag som den föreslår genomförs och tillämpas på ett riktigt sätt.

⁷ KOM (95) 162 slutlig, 3.5.1995.

**Förslag till Europaparlamentets och rådets direktiv
om tillnärmning av medlemsstaternas lagar och andra författningar
om ansvarsförsäkring för motorfordon samt om ändring av direktiv
73/239/EEG och 92/49/EEG**

(Fjärde direktivet om motorfordonsförsäkring)

EUROPAPARLAMENTET OCH EUROPEISKA UNIONENS RÅD HAR ANTAGIT
DETTA DIREKTIV

med beaktande av Fördraget om upprättandet av Europeiska unionen, särskilt artiklarna 57.2 och 100a i detta,

med beaktande av kommissionens förslag¹,

med beaktande av Ekonomiska och sociala kommitténs yttrande²,

i enlighet med förfarandet i artikel 189b i fördraget, och

med beaktande av följande:

För närvarande råder olikheter mellan lagar, andra författningar och administrativa bestämmelser i medlemsstaterna om ansvarsförsäkring för motorfordon, vilket hindrar den fria rörligheten för personer och försäkringstjänster.

Det är därför nödvändigt att företa en tillnärmning av dessa lagar och andra författningar för att bidra till en väl fungerande inre marknad.

I rådets direktiv 72/166/EEG³ senast ändrat genom direktiv 90/232/EEG⁴, antog rådet bestämmelser om tillnärmning av medlemsstaternas lagar och andra författningar om ansvarsförsäkring för motorfordon och kontroll av att försäkringsplikten fullgörs beträffande sådan ansvarighet.

Genom direktiv 88/357/EEG⁵, senast ändrat genom direktiv 92/49/EEG⁶, antog rådet bestämmelser om samordning av lagar och andra författningar om direkt försäkring annat än livförsäkring som är avsedda att underlätta det fria utbudet av tjänster.

¹ EGT nr C...

² EGT nr C...

³ EGT nr L 103, 2.5.1972, s. 1.

⁴ EGT nr L 129, 19.5.1990, s. 33.

⁵ EGT nr L 172, 4.7.1988, s. 1.

⁶ EGT nr L 228, 11.8.1992, s. 1.

Genom sin resolution om skadereglering efter trafikolyckor i annat land än den skadades hemland av den 26 oktober 1995⁷ tog Europaparlamentet ett initiativ enligt artikel 138b.2 i EG-fördraget och uppmanade kommissionen att lägga fram ett förslag till rådets och Europaparlamentets direktiv för att behandla denna fråga.

Det finns ett reellt behov av att komplettera den ordning som infördes genom direktiv 72/166/EEG, 84/5/EEG⁸ och 90/232/EEG för att garantera att skadelidande vid olyckshändelser med motorfordon tillförsäkras jämförbar behandling oavsett var inom gemenskapen skadan inträffar, men det finns luckor i skaderegleringen efter olyckor som inträffar i en annan medlemsstat än den där den skadelidande är bosatt.

För att åtminstone delvis fylla dessa luckor är det lämpligt att föreskriva att den medlemsstat där försäkringsgivaren är etablerad kräver att försäkringsbolaget utser representanter som är bosatta eller etablerade i de andra medlemsstaterna och som sammanställer all nödvändig information som krävs för att sköta skadeersättningsärenden som härrör från denna typ av olyckor, och som har tillräcklig befogenhet för att representera försäkringsbolaget gentemot personer som har lidit skada i samband med dessa olyckor, inklusive för utbetalning av ersättningen, och för att representera försäkringsbolaget eller vid behov anlita någon att representera det inför domstol i frågor som gäller skadeersättningsansökningar, i den mån detta är förenligt med bestämmelserna för internationell privaträtt om tillerkännande av domstolsbefogenheter, och inför myndigheterna i dessa andra medlemsstater.

Det ingår i villkoren för tillträde till och idkande av sådan försäkringsverksamhet som omfattas av klass 10 i punkt A i bilagan till direktiv 73/239/EEG att försäkringsbolaget tillsätter representanter att ansvara för skaderegleringen. Därför omfattas detta villkor av den övergripande administrativa auktoriseringen som beviljats av myndigheterna i medlemsstaterna där försäkringsbolaget har sitt säte, enligt avdelning II i direktiv 92/49/EEG. Detta villkor gäller även för företag som har sitt säte utanför gemenskapen men som har fått tillstånd att driva verksamhet på en medlemsstats territorium. Direktiv 73/239/EEG och 92/49/EEG ändras och kompletteras i detta hänseende.

En logisk förutsättning för tillsättandet av sådana representanter är att det skall finnas möjlighet till direktanspråk. En sådan möjlighet skulle dessutom förbättra den rättsliga situationen för skadelidande vid trafikolyckor som råkat ut för en olycka i en annan medlemsstat än den där de är bosatta.

Vid sidan av att försäkringsbolaget bör garantera att det finns en kontaktman som representerar bolaget i landet där den skadelidande är bosatt, bör även den skadelidandes rättigheter garanteras rent innehållsmässigt, nämligen att tvisten får en snar lösning. Därför bör det i nationell lag åläggas lämpliga påföljder på en försäkringsgivare som inte uppfyller sina förpliktelser genom att komma med ett ersättningsbud inom rimlig tid. För att försäkringsgivaren skall kunna lämna ett godtagbart bud inom den föreskrivna tiden bör ansvaret och skadan dock inte vara tvistiga.

⁷ EGT nr C 308, 20.11.1995, s. 108.

⁸ EGT nr L 8, 11.1.1984, s. 17.

De som orsakas skador vid trafikolyckor har ibland svårt att få vetskap om vilka försäkringsbolag som meddelat ansvarsförsäkring för fordonen som varit inblandade. I de skadelidandes intresse bör medlemsstaterna skapa informationsorgan för att garantera att denna information är tillgänglig omgående. Dessa informationsorgan bör också förse de skadelidande med information om de representanter som ansvarar för skaderegleringen. Det är nödvändigt att dessa organ samarbetar med varandra och reagerar snabbt på begäran om information från informationsorgan i andra medlemsstater.

Det är nödvändigt att det finns ett organ som garanterar att den skadelidande inte blir utan ersättning i fall då försäkringsgivaren inte har tillsatt en representant eller påtagligt drar ut på tiden med skaderegleringen. I sådana fall är det viktigt att tillse att den skadelidande kan vända sig direkt till det organet. Det är berättigat att ge detta organ rätt att överta den skadelidandes ersättningskrav på försäkringsgivaren i motsvarande utsträckning som organet har betalat ersättning till den skadelidande. För att underlätta för organet i den skadelidandes land att göra sina krav på försäkringsgivaren gällande bör detta organ ha rätt att automatiskt få ersättning från motsvarande organ i det land där försäkringsgivaren har sitt säte, i utbyte mot att den skadelidandes ersättningskrav överförs till det organet, som är bättre i stånd att göra sina krav gällande mot försäkringsgivaren.

Det är nödvändigt att det finns ett organ som garanterar att den skadelidande inte blir utan ersättning i fall då det inte varit möjligt att identifiera det försäkringsbolag som meddelat försäkring för det fordon som orsakade olyckan. Det finns skäl att föreskriva att den som slutligen skall utge det belopp som betalats ut som ersättning till den skadelidande skall vara ett organ i den medlemsstat där det icke försäkrade fordonet som vållat olyckan normalt är hemmahörande.

HÄRIGENOM FÖRESKRIVS FÖLJANDE.

Artikel 1

(tillämpningsområde)

Detta direktiv har som syfte att fastställa särskilda bestämmelser för skadelidande vid olyckor

a) som inträffat i en annan medlemsstat än den där den skadelidande är bosatt, och

b) som orsakats av ett fordon som är

- försäkrat i ett försäkringsbolag som är etablerat i en annan medlemsstat än den där den skadelidande är bosatt, och

- registrerat i en annan medlemsstat än den där den skadelidande är bosatt,

Artikel 2

(Direktanspråk)

Varje medlemsstat skall övervaka att skadelidande vid sådana olyckor som definieras i artikel 1 i detta direktiv har rätt att framställa ersättningskrav direkt till den ansvariges försäkringsgivare.

Artikel 3

(Skaderegleringsrepresentant)

1. Varje medlemsstat skall vidta nödvändiga åtgärder för att tillse att alla försäkringsbolag

-som i enlighet med artikel 6 i direktiv 73/239/EEG, ändrat genom artikel 4 i direktiv 92/49/EEG, är auktoriserade för risker som omfattas av klass 10 i punkt A i bilagan till direktiv 73/239/EEG med undantag för transportföretagsförsäkring, eller

- som är auktoriserade i enlighet med artikel 23.2 i direktiv 73/239/EEG

efter eget val tillsätter ett organ (nedan kallat "skaderegleringsrepresentant") i varje medlemsstat utom den där försäkringsbolaget har sitt säte. Dessa organ skall ha till uppgift att handlägga och reglera de ersättningsärenden som härrör från trafikolyckor som inträffat i en annan medlemsstat än den där de skadelidande är bosatta och orsakats av fordon som är försäkrade av det försäkringsbolaget och registrerade i en annan medlemsstat än den där de skadelidande är bosatta. Skaderegleringsrepresentanten skall vara bosatt eller etablerad i den skadelidandes medlemsstat.

2. Direktiv 73/239/EEG ändras enligt följande.

a) I artikel 8.1 skall följande stycke läggas till:

"f) meddela namn och adress på de skaderegleringsrepresentanter som tillsatts i de olika medlemsstaterna, om de risker som skall täckas omfattas av klass 10 i punkt A i bilagan".

b) I artikel 23.2 skall följande stycke läggas till.

h) meddela namn och adress på de skaderegleringsrepresentanter som tillsatts i de olika medlemsstaterna, om de risker som skall täckas omfattas av klass 10 i punkt A i bilagan”.

3. Skaderegleringsrepresentanten skall samla all nödvändig information i samband med ersättningsärendet och vidta nödvändiga åtgärder för att sköta skaderegleringen i enlighet med de anvisningar som försäkringstagaren ger honom, med de bestämmelser för obligatorisk ansvarsförsäkring som ges i artikel 2 sista stycket i direktiv 90/232/EEG och med de nationella regler för ansvarighet som är tillämpliga på olyckan. Kravet om att det skall finnas en representant utesluter inte att den skadelidande eller dennes försäkringsbolag direkt kan vidta åtgärder mot den som orsakat skadan eller dennes försäkringsgivare.

4. Skaderegleringsrepresentanten skall ha lämplig behörighet. Han skall ha den utrustning som behövs för att utföra de uppgifter som avses i denna artikel.

5. Skaderegleringsrepresentanten skall ha tillräcklig befogenhet för att kunna representera försäkringsbolaget inför personer som har lidit skada och lägger in en skadeersättningsansökan. Han skall även kunna bevilja slutbetalning i ärendet, och vid behov representera försäkringsbolaget inför domstol i samband med dessa skadeersättningsansökningar, i den mån detta är förenligt med Brysselkonventionen av den 27 september 1968 om domstolsbefogenheter och verkställande av beslut inom civilrätt och handelsrätt⁹ och med andra bestämmelser inom internationell privaträtt om tillerkännande av domstolsbefogenheter, och inför myndigheterna i den medlemsstat inom vilkens territorium han representerar försäkringsgivaren.

6. Medlemsstaterna skall föreskriva skyldigheter under straffansvar för att säkerställa att

- den ansvariges försäkringsbolag eller dess skaderegleringsrepresentant lämnar ett ersättningsbud om ansvaret har fastställts och skadan beräknats,
- det försäkringsbolag som skadeersättningsansökan ställts till eller detta bolags skaderegleringsrepresentant lämnar ett lämpligt svar på de punkter som anförts i ansökan, om ansvaret inte är klart fastställt och omfattningen av den skada som lidits inte är helt fastställd.

Detta skall ske inom tre månader från den dag då den skadelidande lämnade in sin skadeersättningsansökan antingen direkt till den ansvariges försäkringsbolag eller till skaderegleringsrepresentanten.

7. Artikel 12a.4 sista stycket i direktiv 88/357/EEG skall gälla.

⁹ EGT nr L 299, 31.12.1972.

Artikel 4

(Informationsorgan)

1. Varje medlemsstat skall inrätta eller auktorisera ett organ (nedan kallat "informationsorgan") med uppgift att föra register över motorfordon som är registrerade inom dess territorium, över försäkringsbolag som tillhandahåller ansvarsförsäkring för dessa fordon och över de skaderegleringsrepresentanter som försäkringsbolagen har tillsatt i enlighet med artikel 3 och vars namn de har meddelat informationsorganet i enlighet med punkt 2 i denna artikel, eller att förvalta insamling och spridning av dessa uppgifter. Informationsorganet har dessutom till uppgift att bistå de skadelidande med att få vetskap om vilket motorfordonsförsäkringsbolag som meddelat försäkring för fordon registrerade i medlemsstaten och om vem som är skaderegleringsrepresentant, enligt uppgifter som lämnats till informationsorganet.
2. Försäkringsbolagen som meddelar motorfordonsförsäkring skall underrätta informationsorganet i den medlemsstat inom vilkens territorium de är etablerade om registreringsnumret på de fordon som de meddelar försäkring för och som är registrerade i den staten, och om försäkringsnumret och namn och adress för försäkringstagarna för dessa fordon. Förutom namn och adress för de skaderegleringsrepresentanter som tillsatts enligt artikel 3 i de olika medlemsstaterna skall informationsorganen i de övriga medlemsstaterna ge motsvarande information om de fordon som är registrerade i dessa länder och som de meddelar försäkring för enligt bestämmelserna för fritt tjänsteutbud.
3. Medlemsstaterna skall säkerställa att den skadelidande vid en olycka som inträffat i en annan medlemsstat än den där den skadelidande är bosatt har rätt att begära att informationsorganet i dennes hemland eller i det land där fordonet är registrerat ger uppgift om försäkringsbolag, försäkringsnummer och försäkringsbolagets skaderegleringsrepresentant i det land där den skadelidande är bosatt. Om fordonet inte är försäkrat på ett giltigt eller laglig sätt, skall informationsorganet ge den skadelidande uppgift om namn och adress för ägaren eller den person som vanligtvis kör fordonet.

Artikel 5

(Skadeersättningsorgan)

1. Varje medlemsstat skall inrätta eller auktorisera ett organ (nedan kallat "skadeersättningsorgan") med uppgift att ersätta dem som drabbas av material- eller personskador orsakade av fordon som är registrerade och försäkrade i en annan medlemsstat än den där de skadelidande är bosatta, om olyckan där skadorna vållas händer i en annan medlemsstat än den där de skadelidande är bosatta.

Skadeersättningsorganet i det land där den skadelidande är bosatt skall inom två månader från det att den skadelidande till detta organ har givit in sin ersättningsansökan träda in i följande fall.

- Om försäkringsgivaren till det fordon som vållat olyckan inte har tillsatt en skaderegleringsrepresentant i enlighet med artikel 2.
- Om försäkringsgivaren eller dess skaderegleringsrepresentant inte har kommit med ett ersättningsbud, inte lämnat ett motiverat svar på de krav som den skadelidande har

framställt i sin ersättningsansökan eller har avvisat den skadelidandes skadeersättningsansökan utan att ha meddelat orsakerna till avvisandet inom tre månader från den dag då de skadelidande lämnade in sin skadeersättningsansökan, antingen direkt till försäkringsbolaget eller till skaderegleringsrepresentanten, beträffande de punkter som rests i skadeersättningsansökan, inom de gränser för obligatorisk ansvarsförsäkring som anges i artikel 2 sista stycket i direktiv 90/232/EEG och i enlighet med de nationella regler för ansvar som gäller för olyckan.

Skadeersättningsorganet i den skadelidandes hemland skall informera den ansvariges försäkringsbolag eller dess skaderegleringsrepresentant om att det har mottagit en skadeersättningsansökan från den skadelidande och att skadeersättningsorganet i sin tur kommer att träda in inom två månader från det att den skadelidande gav in sin ersättningsansökan.

2. Det ersättningsorgan som ansvarar för att betala ersättning till den skadelidande i dennes hemland har rätt att få ersättning av motsvarande organ i den medlemsstat där försäkringsgivaren har sitt säte. Ersättningsorganet i den stat där försäkringsgivaren har sitt säte skall, inom två månader från det dess motsvarighet i det land där den skadelidande är bosatt har lämnat in en begäran om ersättning, ersätta det belopp som det sistnämnda organet har betalat ut.

Därefter övertar ersättningsorganet i det land där försäkringsgivaren har sitt säte den skadelidandes ersättningskrav på den som vållade olyckan eller dennes försäkringsbolag, i den utsträckning som motsvarande organ i den skadelidandes hemland har ersatt denne för den lidna skadan. Om ersättningsbeloppet till den skadelidande har fastställts genom ett domstolsbeslut, genom att försäkringsgivaren har erkänt skulden eller genom uppgörelse i godo, har försäkringsgivaren inte rätt att motsätta sig att betala ersättningen, såvida han inte kan bevisa att organet inte har underrättat försäkringsgivaren enligt punkt 1 i denna artikel eller att organet felaktigt har beviljat oberättigade skadeersättningsansökningar eller övervärderat skadan. Ersättningsorganet i det land där den skadelidande är bosatt och i landet där försäkringsgivaren har sitt säte kan också kräva ersättning för skäliga kostnader i samband med fallet.

3. Varje medlemsstat skall vidta nödvändiga åtgärder för att garantera att ersättningsorganet inom dess territorium inom den tid som föreskrivs i punkt 2

i denna artikel betalar ersättning till ersättningsorganet i en annan medlemsstat som har betalat ersättning till en skadelidande vid en olycka vållad av ett fordon som är försäkrat i ett försäkringsbolag med säte i den första medlemsstaten, i sådana fall som avses i punkt 1.2 i denna artikel.

Artikel 6

(Omöjligt att identifiera försäkringsgivaren)

Om det inte är möjligt att identifiera försäkringsgivaren skall fordonet betraktas som oförsäkrat. Ersättning för material- eller personskadorna som drabbat den skadelidande skall då göras av organet och inom de gränser som anges i artikel 1.4 i direktiv 84/5/EEG. Den skadelidande skall få ersättning från det organ i den skadelidandes hemland som avses i den artikeln. Detta organ kommer därefter, på de villkor som anges i artikel 5.2 i detta

direktiv, att ha en fordran på motsvarande organ i det land där fordonet vanligtvis är hemmahörande eller i förekommande fall på Gröna kort-byrån i den medlemsstaten.

Artikel 7

(Genomförande i nationell lag)

1. Medlemsstaterna skall vidta och offentliggöra de åtgärder som är nödvändiga för att följa detta direktiv senast 18 månader från dagen för anmälan och genast underrätta kommissionen om detta. De skall genomföra dessa bestämmelser inom 24 månader från dagen för anmälan av detta direktiv.
2. Medlemsstaterna skall underrätta kommissionen om texten för de väsentliga lagar som antagits inom det område som omfattas av detta direktiv.

Artikel 8

(Ikraftträdande)

Detta direktiv träder i kraft den dagen efter det att det har offentliggjorts i Europeiska gemenskapernas officiella tidning.

Artikel 9

(Sanktioner)

Medlemsstaterna skall fastställa den sanktionsordning som skall tillämpas vid överträdelser av de nationella bestämmelser som införts för att genomföra detta direktiv och därvid vidta alla de åtgärder som är nödvändiga för att säkerställa att sanktionerna verkställs. Dessa sanktioner skall vara effektiva, proportionerliga och avskräckande. Medlemsstaterna skall senast den dag som anges i artikel 7 underrätta kommissionen om dessa bestämmelser och snarast möjligt om varje senare ändring av dem.

Artikel 10

(Mottagare)

Detta direktiv riktar sig till medlemsstaterna.

Utfärdat i Bryssel den

På Europaparlamentets vägnar

Ordförande

På rådets vägnar

Ordförande

ISSN 1024-4506

KOM(97) 510 slutlig

DOKUMENT

SV

10 07 05 06

Katalognummer : CB-CO-97-520-SV-C

ISBN 92-78-25712-5

Byrån för Europeiska gemenskapernas officiella publikationer

L-2985 Luxemburg